

WAPPEREN MET DIE HANDEL

Initiatiefvoorstel

WAPPEREN MET DIE HANDEL

Rotterdam, 4 juli 2019

Geachte leden van de raad,

We leven in een tijd van grote polarisatie, waarin veel meer aandacht is voor wat ons verdeelt, dan voor wat ons bindt. In dit initiatiefvoorstel worden aanbevelingen gedaan daartegen een daad te stellen, door het symbool van de saamhorigheid van alle Rotterdammers, onze vlag, meer plek te geven in de publieke ruimte. Om zo bij te dragen aan een meer ontspannen samenleving, waarin iedereen zich thuis voelt.

Tim Versnel

De Rotterdamse VVD

Probleem

Voor de een is het de liefdesbaby van de vrijheid, voor de ander de bastaard van het kosmopolitisme. Diversiteit. Listige kwestie. Wie z'n best doet, kan beide perspectieven begrijpen.

Naar welk perspectief je ook neigt, waar we het over eens kunnen zijn is dit: in onze veelkleurige samenleving zijn er mensen in letterlijk elke denkbare vorm, kleur, geur en maat, en we missen een gevoel en een besef van wat we nog met elkaar delen en wat ons nog bindt. Saamhorigheid. We missen het gevoel waardoor we weten: wij zitten ondanks al die verschillen wel in hetzelfde schuitje. Wij trekken aan dezelfde kant van het touw. Wij kunnen elkaar vertrouwen. En wij kunnen daarom geïnteresseerd zijn in elkaar, investeren in elkaar, en leren van elkaar.

In de afwezigheid van zo'n gevoel lijken verschillen groter dan ze zijn en worden ze belangrijker dan zou hoeven. In die leemte broeit en borrelt angst, intolerantie, afkeer en afwijzing van elkaar. Omdat we onszelf niet als één groep zien, zien we vanzelf verschillende groepen. En dat is een recept voor ellende. Schadelijk groepsdenken, discriminatie, en het verabsoluteren van het eigene haat liggen dan op de loer. We zien het elke dag meer.

Doelstelling

We kunnen dat niet hebben. Het verziekt de sfeer behoorlijk en het belemmert het mensen die naar beste kunnen en eer en geweten gewoon een fijn leven willen hebben.

Daarom: actie. Doen. Want hoe verleidelijk het ook is om ons te blijven verliezen in het venijn en de complexiteit van de materie, zó ingewikkeld is het allemaal nou ook weer niet. Er staat ons in wezen niets te doen, dat niet al eens eerder gedaan is, of waarvoor de kennis ons ontbreekt. Het is al veel vaker gelukt om mensen tot elkaar te brengen en zich met elkaar verbonden te laten voelen, ook in samenlevingen die er aanzienlijk beroerder aan toe waren dan wij nu.

Natuurlijk, een sluitende aanpak met resultaatgarantie is niet zomaar op tafel te leggen. Maar er is best een lijst acties te formuleren die in ieder geval bijdragen, die we in ieder geval zouden moeten doen. Helemaal bovenaan dat lijstje actiepunten staat dit: maak de symbolen van de gedeelde identiteit in de publieke ruimte beter zichtbaar, en vergroot zo het bewustzijn en de ervaren relevantie van die gedeelde identiteit. En die gedeelde identiteit is: onze stad en de trots die we daarvoor voelen. Rotterdam.

Plan

Hoe werkt dat? Zo. Wij mensen ontvangen en verwerken de hele dag allerlei prikkels. Bewust en onbewust sturen die hoe we ons voelen, waar we over nadenken, en zelfs wàt we denken. Sinds jaar en dag wordt daar, door wat reclame en marketing is gaan heten en wat inmiddels een megamiljardenindustrie is, gebruik van gemaakt en op ingespeeld. Laten we de tactieken die zij gebruiken eens inzetten voor de goede zaak.

Eén van die tactieken is het vergroten van 'mentale aanwezigheid'. De wetenschap erachter is eenvoudig te begrijpen, en gaat zo. In ons brein is ontzettend veel informatie opgeslagen. Zó veel, dat je je niet voortdurend van al die informatie bewust kunt zijn, en zelfs zó veel dat je niet voortdurend al die informatie bij de hand kunt hebben. Iedereen kent wel dat gevoel dat je soms echt even in je geheugen moet 'graven' om bepaalde informatie naar boven te krijgen. In zo'n geval is bijvoorbeeld een vraag die aan je gesteld is, een signaal voor je brein om die informatie op te zoeken. Je kunt vaak het best rustig verder met je gesprek en na korte tijd popt het antwoord volautomatisch bij je naar boven. De natuur is fantastisch.

Met het vergroten van 'mentale aanwezigheid' proberen reclamemakers en marketeers zulke signalen aan je brein te geven en zo te sturen welke informatie je, onbewust, bij de hand hebt. Manieren om dat te doen zijn adverteren op goed zichtbare reclamezuilen in de openbare ruimte, of het uitzenden van reclame met een tune die blijft hangen. Elke keer als je dat ziet of hoort, ook als je er niet eens van bewust bent, maken je hersenen de informatie over dat merk paraat. Zo vergroten reclamemakers de kans dat je, als je bijvoorbeeld door de supermarkt loopt, kiest voor hun product. De in je brein opgeslagen informatie over hun product (zoals een herinnering of iets wat je over hebt gelezen) is immers al paraat en zal dus bij het bekijken van een schap sneller bewust bij je opkomen. En wat bekender voelt is een meer aantrekkelijke keuze. Simpel, en heel effectief. De psycholoog Daniel Kahneman heeft de Nobelprijs voor de economie gewonnen voor onderzoek waarin hij onder meer dit fenomeen aantoonde.

Op een vergelijkbare manier kunnen we mensen zich meer bewust maken van onze gedeelde identiteit, het Rotterdammerschap. We hebben daar geen reclamezuilen of advertenties voor nodig, want de stad heeft een herkenbaar elegant symbool, de vlag, die op veel logische plekken in het straatbeeld past. Het is tijd om dat te benutten.

Nee, het effect zal niet zijn dat we elkaar opeens allemaal snikkend in de armen vallen en dat alle problemen de wereld uit zijn. Maar op de lange actielijst voor beter samenleven is dit een quick win. Iets wat we in ieder geval zouden moeten doen. De

kosten zijn, in brede zin, erg laag. Daar staat de opbrengst tegenover dat we er allemaal veel vaker bewust en onbewust aan herinnerd worden dat we Rotterdammer zijn. Dat draagt bij aan het (her)ontwikkelen van ons gevoel van gemeenschap, saamhorigheid, en gedeelde trots.

Een woord van erkenning en waardering, ten slotte, moet worden gericht aan de fracties van NIDA, Leefbaar Rotterdam en DENK, en aan wethouder Wijbenga. Dankzij NIDA werd de verbindende kracht tijdens de vorige raadsperiode al erkend en werd gedurende het bijzondere jaar 2015 de Rotterdamse vlag nadrukkelijker gehesen. Leefbaar Rotterdam deed in dezelfde periode een tevergeefse poging om de vlag als belangrijk symbool van verbondenheid in de Raadszaal te plaatsen, en dankzij DENK is dat onlangs eindelijk gelukt. Dankzij wethouder Wijbenga ligt er een stevige beleidsagenda om meer ontspannen samen te leven, waarin de noodzaak van verbinding en saamhorigheid ruimschoots aan bod komt. Het is nu het moment voor een volgende stap.

Aanbevelingen

Om hier invulling aan te geven, beveel ik acht concrete acties aan.

> Aanbeveling 1: De vlag bij gemeentelijk en openbaar vastgoed

De gemeente Rotterdam bezit in de hele stad veel vastgoed, vaak op zichtbare locaties. Op het bekendste object, het Stadhuis aan de Coolingsingel, wappert trots het groen-wit-groen. Een onverhoopte uitzondering daargelaten, is de vlag bij andere objecten echter niet te zien. Ik beveel aan om bij alle gemeentelijke kantoren, waaronder ook De Rotterdam en het Timmerhuis, en bij al het gemeentelijk vastgoed met een publieksfunctie, zoals de stadswinkels, op straatniveau een mast met de Rotterdamse vlag te plaatsen. Ook de stadsbruggen, in zichzelf symbolen van de verbinding van Noord en Zuid, zijn een logische en symbolisch waardevolle plek om de vlag te tonen. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van voorgestelde locaties, waaronder de locaties waar ter uitvoering van het genoemde voorstel van NIDA de vlag werd uitgestoken.

> Aanbeveling 2: De vlag bij Rotterdamse scholen

Toonbeelden van diversiteit zijn de Rotterdamse scholen. Rotterdammertjes van alle kleuren en geuren komen er bij elkaar om te leren en zich te ontplooien. De ontwikkeling van burgerschap krijgt daarin een steeds belangrijkere rol. In de school, ontstaat de samenleving van de toekomst. Het symbool bij uitstek van hun verbondenheid, kennen ze echter vaak niet. Dat is mijn ervaring met de ontvangst van verschillende schoolklassen in het kader van bezoeken aan het Stadhuis. Ik beveel

daarom aan om aan alle circa vijfhonderd Rotterdamse scholen een Rotterdamse vlag ter beschikking te stellen, en hen te suggereren deze te hijsen op alle dagen waarop het niet gepast is de Nederlandse vlag te hijsen.

> Aanbeveling 3: De vlag bij Rotterdamse winkelstraten en -centra

Plekken waar Rotterdammers bij elkaar komen zijn daarnaast de vele winkelstraten- en centra die onze stad rijk is. Ook dat zijn daarom goede plekken om op niet-opdringerige wijze het symbool van de saamhorigheid van al die mensen te tonen. Ik beveel aan om in samenspraak met winkeliersverenigingen en vastgoedeigenaren, bijvoorbeeld bij in- en uitvalswegen of op een andere locatiespecifieke goed zichtbare plek de Rotterdamse vlag te hijsen. Ook (trein)stations zijn een goede plek om, in samenspraak met ProRail, nabij de hoofdingang een mast met Rotterdamse vlag te plaatsen.

> Aanbeveling 4: De vlag op RET-trams

Een andere voorziening met grote zichtbaarheid en een belangrijke publieke functie is het gemeentelijk openbaar vervoer, zoals de trams van de RET. Tijdens nationale feestdagen, zoals in ieder geval Koningsdag en Bevrijdingsdag, rijden ze met kleine Nederlandse vlaggetjes bovenop de voorkant. Ik beveel aan om in samenspraak met de RET te zorgen dat op elke maandag, de dag waarop in onze arbeidersstad de werkweek weer begint, wordt gereden met kleine Rotterdamse vlaggen.

> Aanbeveling 5: Vlag en aanvoedersband voor sportclubs

Naast winkelcentra, scholen en het openbaar vervoer zijn sportclubs plekken waar Rotterdammers van alle gezindten elkaar ontmoeten, en waar ze samenwerken aan hun sportieve prestatie. Daar gaat een enorme verbindende kracht van uit. Het is daarom bij uitstek een context waarin ons symbool van saamhorigheid een plek zou moeten hebben. De aanvoerder van het eerste elftal van Feyenoord draagt een aanvoedersband in de vorm van de Rotterdamse vlag, en ik beveel aan een soortgelijke aanvoedersband aan alle Rotterdamse sportteams waarin er een aanvoerder is beschikbaar te stellen. Daarnaast beveel ik aan om aan alle Rotterdamse sportclubs, voor zover zij die nog niet hebben, een Rotterdamse vlag beschikbaar te stellen.

> Aanbeveling 6: Stadswachten/BOA's Rotterdams vlaggetje om de mouw

De geüniformeerde medewerkers van de Dienst Toezicht & Handhaving hebben een belangrijke taak: namens ons allen zien ze toe in de publieke ruimte. Zij zijn daarmee in zichzelf levende symbolen van dat wat ons bindt, namelijk de stad. Het zou om die reden gepast zijn als zij een Rotterdamse vlag op het uniform dragen, zoals de

militairen van het Rijk dat met de Nederlandse vlag doen. Meer nog dan het gemeentelogo, geeft de vlag in het contact tussen handhavers en stadsgenoten onbewust het signaal af: wij trekken aan dezelfde kant van het touw.

> Aanbeveling 7: Welkom in Rotterdam

Het kan zomaar gebeuren dat een groep Rotterdammers besluit om vanuit Parijs naar Rotterdam te lopen en na ruim 500 kilometer reikhalzend uitkijkt naar het passeren van de stadsgrens, om dan de trots en dankbaarheid te voelen bij de thuiskomst. Je worstelt je door Barendrecht, gaat de snelweg over en dan... niets! Nergens een bord met een wapen, een vlag, of wat voor markering dan ook. En zo is dat bij alle in- en uitvalswegen, -paden en -sporen, behalve het steriele blauwe bord langs autowegen. Ik beveel aan om bij de naar schatting ruim honderd hoofd- en bijwegen die Rotterdam in leiden een bord te plaatsen met in ieder geval de vlag en het wapen erop, zodat je altijd weet: ik ben in Rotterdam. Ik ben thuis.

> Aanbeveling 8: Uitbreiding gemeentelijk vlaggendepot

Vlaggen slijten en weinig is een treuriger aanblik dan een versleten of van laagwaardig materiaal geproduceerde vlag. Het mag niet zo zijn dat uit begrijpelijke financiële overwegingen het vervangen van een versleten vlag wordt uitgesteld, of dat een lelijk exemplaat wordt aangeschaft. Ik stel daarom voor, om uitvoering te geven aan aanbevelingen 1, 2, 3 en 5, om het gemeentelijk vlaggendepot uit te breiden met voldoende hoogwaardige vlaggen in de verschillende te gebruiken maten, om te kunnen zorgen dat het hijsen van versleten of lelijke vlaggen kan worden voorkomen.

Financiën

De kosten die met uitvoering van deze aanbevelingen gemoeid zullen zijn, zijn relatief beperkt en deels incidenteel van aard. Naar verwachting kunnen deze grotendeels binnen vanuit bestaande budgetten worden gedekt.

<i>(bedragen x 1.000)</i>	Kostenplaats	Incidenteel	Structureel (p/j)
4 Vlaggen trams	Extern: RET	--	--
5 Aanvoerdersbanden	Maatschappelijke Ondersteuning / Samenkracht en Burgerparticipatie	15	5
6 Vlag uitrusting DTH	Openbare Orde en Veiligheid / Handhaving en Toezicht	1	--
7 Welkomstborden	Beheer van de stad / Verkeer en Vervoer	100	25
8 Uitbreiding vlaggendepot	Beheer van de Stad	--	10
Totaal		126	40

Ontwerpbesluit

De Raad van de gemeente Rotterdam,

Gelezen het initiatiefvoorstel 'Wapperen met die handel' van de Rotterdamse VVD-fractie;

Besluit:

Het College van B&W opdracht te geven om binnen zes maanden:

1. De Rotterdamse vlag uit te steken op of nabij gemeentelijk en openbaar vastgoed met een publieke functie;
2. Aan alle Rotterdamse scholen en onderwijsinstellingen de Rotterdamse vlag beschikbaar te stellen en hen te vragen deze dagelijks nabij de ingang uit te steken;
3. In samenspraak met winkeliersverenigingen en vastgoedeigenaren, bij winkelcentra en -straten de Rotterdamse vlag uit te steken;
4. In samenspraak met de RET, op iedere maandag de trams met een Rotterdams vlaggetje te laten rijden;
5. Aan alle Rotterdamse sportclubs de Rotterdamse vlag beschikbaar te stellen en voor alle teams een aanvoedersband in de Rotterdamse kleuren beschikbaar te maken;
6. Op de uniformen van de Stadswachten een Rotterdamse vlag aan te brengen;
7. Bij alle invalswegen in de stad een welkomstbord met de Rotterdamse vlag en het wapen te plaatsen;
8. Het gemeentelijk vlaggendepot zoveel als nodig uit te breiden.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 2019,

De griffier,

de voorzitter,

Bijlage 1 - Overzicht gemeentelocaties

- Stadswinkels en de gemeentelijke locaties De Rotterdam, Timmerhuis, Librijesteeg en Schiedamsedijk
- De locaties uit afdoeningsvoorstel inzake 14BB6854, te weten:
  - De Laurenstoren en alle bij de gemeente in beheer en onderhoud zijnde overige kerktorens; alle grote en kleine in werking zijnde sluizen en bedieningshuizen daarvan, waar die in eigendom en beheer en onderhoud van de gemeente Rotterdam zijn, de Boerengatbrug en -sluis, de Leuvebrug en -sluis, de Willemsbrug, de bedieningsgebouwen van de Maastunnel, de Hef,
  - Een dertigtal locaties van cluster Maatschappelijke Ontwikkeling (Sport en Cultuur, denk aan gebouwen bij sportvelden, aan sporthallen, en zwembaden),
  - Bedieningspost Erasmusbrug (linker-Maasoever), overige bruggen waar een voorziening voor het uitsteken van een vlag aanwezig zijn,
  - Op de vlag locaties van 4 en 5 mei (bij de herdenkingsmonumenten of op bebouwing), waaronder: Noordsingel, 1ste Pynackerstraat 102, Boezembocht, Ringdijk Schiebroek, Saenredamplein Overschie, Zwethkade, Plein 1940, Coolsingel, Doelwater, Kruisplein, Hofplein, Bibliotheek Hoogstraat, Baan (GGD), Blaak 34, Parkkade, Calandstraat, Laurenstoren, Wilhelminaplein, Willemsbrug, Boompjes, Honingerdijk, Oudedijk, Hoflaan, Kralingse Plas (molens), J. Vermeersingel, Samuel Esmeyerplein, Irenebrug, Maastunnel Zuidzijde, Goereesestraat7-hof, Beukendaal, Cranendonckweg, Courzandseweg, Achterweg.